

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कुलेखानी, मकवानपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल ।

माध्यमिक तह (मा.वि.) - कम्प्युटर शिक्षक (Computer Teacher) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

१ प्रथम चरण:- लिखित परीक्षा (पूर्णाङ्क:१००)

२ द्वितीय चरण:- प्रयोगात्मक परीक्षा तथा अन्तर्वार्ता (पूर्णाङ्क: ५०)

१. परीक्षा योजना (Scheme of Examination)

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा (Written Examination) ‘ पूर्णाङ्क: १००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या x अङ्कभार	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, स्थानीय शासन, शिक्षा खण्ड र कम्प्युटर सम्बन्धी वस्तुगत ज्ञान	४०	१६	वस्तुगत (Objective - MCQs)	८० प्रश्न x ०.५ अङ्क = ४० अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय	कम्प्युटर विज्ञान, विषयवस्तु सम्बन्धी ज्ञान र शिक्षण विधि (Job Based & Pedagogical Knowledge)	६०	२४	विषयगत (Subjective)	• छोटो उत्तर: १० प्रश्न x ६ अङ्क = ६० अङ्क	२ घण्टा

द्वितीय चरण: प्रयोगात्मक परीक्षा र अन्तर्वार्ता ‘ पूर्णाङ्क: ५०

पत्र / विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination)	४०	१६	प्रयोगात्मक (Practical Test)	४५ मिनेट
अन्तर्वार्ता (Interview)	१०	-	मौखिक (Oral)	-

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कुलेखानी, मकवानपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल ।

माध्यमिक तह (मा.वि.) - कम्प्युटर शिक्षक (Computer Teacher) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

२. लिखित परीक्षाको विस्तृत पाठ्यक्रम (Detailed Syllabus)

प्रथम पत्र (Paper I): सामान्य ज्ञान, स्थानीय व्यवस्थापन, शिक्षण पद्धति र वस्तुगत ज्ञान

खण्ड (Section - A): सामान्य ज्ञान, स्थानीय तह र शिक्षा व्यवस्थापन

१. सामान्य ज्ञान र समसामयिक घटना:

- नेपालको भौगोलिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र आर्थिक अवस्था ।
- विज्ञान, सूचना प्रविधि, वातावरण तथा दिगो विकास ।
- राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक गतिविधिहरू ।

२. नेपालको संविधान र स्थानीय तह:

- नेपालको संविधान (भाग १ देखि ५ सम्म, मौलिक हक र कर्तव्य, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त) ।
- अनुसूची ५ देखि ९ सम्म (विशेष गरी स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र) ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा शिक्षा र प्रविधि सम्बन्धी व्यवस्था ।

३. शिक्षा, शिक्षण विधि र ICT in Education:

- नेपालको माध्यमिक तहको शिक्षा नीति र पाठ्यक्रम ढाँचा ।
- कक्षाकोठा व्यवस्थापन, विद्यार्थी केन्द्रित शिक्षण विधि र शिक्षण सामग्री ।
- कम्प्युटर प्रविधिको शिक्षणमा प्रयोग (ICT Integrated Pedagogy) र IEMIS system ।

खण्ड (Section - B): कम्प्युटर विज्ञान सम्बन्धी वस्तुगत ज्ञान

Computer Fundamentals, Memory & Hardware Concepts (३ Questions)

1. Operating Systems (Windows & Linux Command Line Operations) (२ Questions)
2. Word Processing & Devanagari Fonts (४ Questions)
3. Electronic Spreadsheet (Excel) (३ Questions)
4. Database Management System (DBMS & Access/SQL Concepts) (३ Questions)
5. Presentation System (PowerPoint) (२ Questions)
6. Web Designing (HTML/CSS) & Educational Portals (२ Questions)
7. Computer Networking, Cloud Computing & Social Media in Governance/Education (२ Questions)
8. Cyber Security, Digital Safety & Cyber Law (३ Questions)
9. Computer Hardware Maintenance, Troubleshooting & Data Backup (२ Questions)
10. Relevant Acts, Policies & ICT Education Directives (४ Questions)

द्वितीय पत्र (Paper II): कम्प्युटर विज्ञान र विषयगत शिक्षण ज्ञान

खण्ड (Section - A): Computer Science Concepts

1. Computer Fundamentals & Architecture: Computer generations, CPU structure, Primary/Secondary Storage, Data

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कुलेखानी, मकवानपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल ।

माध्यमिक तह (मा.वि.) - कम्प्युटर शिक्षक (Computer Teacher) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

representation (ASCII/Unicode), File systems.

- Operating System & Disk Management:** OS Functions, GUI vs Command Line, File Explorer, System restore, Defragmentation, Linux/Windows basics.
- Office Automation Tools:** Advanced Word Processing, Electronic Spreadsheet (Formulas, Functions, Charts, Subtotals), Database Design (Tables, Queries, Forms, Reports, Relationships), Presentation Tools.
- Networking & Cloud Services:** OSI model basics, IP Addressing (IPv4/v6), Subnetting, Topology, Routers/Switches, Internet protocols (HTTP, FTP, DNS), Cloud storage and tools.
- Cyber Security & ICT Policies:** Cyber threats, Antivirus, Firewalls, Digital Signature, Electronic Transaction Act २०६३, National ICT Policy २०७२, Government Website Directives.

खण्ड (Section - B): Computer Education, Pedagogy & Practical Implementation

Instructional Planning & Pedagogy:

- मा.वि. तहको कम्प्युटर विषयको वार्षिक कार्ययोजना, एकाई योजना र दैनिक पाठ योजना निर्माण ।
 - कम्प्युटर प्रयोगशाला (Computer Lab) व्यवस्थापन, सुरक्षा र सञ्चालन नियमावली ।
- Teaching Methods & ICT Integration:**
 - कम्प्युटर विषय अध्यापनका लागि प्रयोगात्मक विधि (Demonstration, Project-based Learning, Problem Solving Method) ।
 - अनलाइन शिक्षा, LMS (Learning Management System), E-Digital Learning Materials र AI को प्रयोग ।
 - Web Design, Programming & Practical Teaching:**
 - HTML, CSS र JavaScript प्रयोग गरी साधारण वेबपेज डिजाइन सिकाउने विधि ।
 - बेसिक प्रोग्रामिङ (C Programming / Python / Flowchart / Algorithm) को अवधारणा विद्यार्थीलाई सिकाउने तरिका ।
 - Evaluation & Assessment in Computer Science:**
 - कम्प्युटर विषयको सिद्धान्त (Theory) र प्रयोगात्मक (Practical) परीक्षाको प्रश्नपत्र निर्माण र मूल्याङ्कन प्रणाली ।
 - नियमित र अक्षमता भएका विद्यार्थीहरूका लागि कम्प्युटर शिक्षा अनुकूलन ।

३. द्वितीय चरण: प्रयोगात्मक परीक्षा (Practical Examination Scheme)

क्र.सं.	प्रयोगात्मक परीक्षाका विषयहरू (Topics)	प्रश्न संख्या	अङ्क	समय (मिनेट)
१	Devnagari Typing (Traditional / Unicode)	१	५	५
२	English Typing	१	५	५

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कुलेखानी, मकवानपुर
बागमती प्रदेश, नेपाल ।

माध्यमिक तह (मा.वि.) - कम्प्युटर शिक्षक (Computer Teacher) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

३	Word Processing (Advanced Formatting, Mail Merge, Devanagari)	१	१०	३५ (सबै प्रयोगात्मक कार्यका लागि एकमुष्ठ समय)
४	Electronic Spreadsheet (Formulas, Functions, Chart Generation)	१	१०	
५	Database Management System (Table, Query & Form design)	१	६	
६	Presentation System (Slide Master, Animations & Custom Design)	१	६	
७	Web Designing (Simple Webpage using HTML/CSS)	१	८	
कुल		७	५०	४५ मिनेट

द्रष्टव्य (Important Rules):

- वस्तुगत (MCQs) प्रश्नमा गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत (०.४ अङ्क) कट्टा गरिनेछ।
- वस्तुगत उत्तरपुस्तिकामा उत्तर जनाउँदा **Capital letters (A, B, C, D)** मा लेख्नुपर्नेछ।
- परीक्षामा सोधिने ऐन, नियम, नीति तथा निर्देशिकाहरू परीक्षा हुनुभन्दा ३ महिना अगाडिसम्म संशोधन भएका वा थप गरिएका आधारमा लागू हुनेछन्।